[A]मुष्टिन्धयः, [1]शुनिन्धयः, [2]घटिन्धयः-खारिन्धयः-खरिन्धयः- [3]वातन्धयः, [4]धारुः,[B] [5]धात्री, [6]पुष्पन्धयः,[C] मुञ्जन्धयः-कूलन्धयः-आस्यन्धयः, [7]क्षीरधाः,

धापः, धित्सुः, देध्यः ;

धातव्यम्, धापयितव्यम्, धित्सितव्यम्, देधीयितव्यम् ;

प्रणिधानीयम्, धापनीयम्, धित्सनीयम्, देधीयनीयम् ;

प्रणिधेयम्, धाप्यम्, धित्स्यम्, देधीय्यम् ;

[8]ईषद्धानः-दुर्धानः-सुधानः ; — —

धायः, [9]सन्धिः, धापः, धित्सः, देधीयः ;

धातुम्, धापयितुम्, धित्सितुम्, देधीयितुम् ;

---

1. 'खश्प्रकरणे—वात**शुनी**तिलशर्घेषु अज**घेट्**तुदजहातीनां खश उपसंख्यानम्' (वा. 3-2-28) इति वार्तिकात् खश्। 'खित्यनव्ययस्य' (6-3-66) इति ह्रस्वः।
2. 'घटीखारीखरीषु—' (वा. 3-2-30) इति खश्। वार्तिकमिदं **भाष्ये** न दृश्यते। 'नाडीमुष्ट्योश्च' (3-2-30) इत्यत्र विद्यमानश्चकारोऽनुक्तसमुच्चयार्थकः इति मत्वा **सिद्धान्तकौमुद्या**दिषूक्तः स्यात्।
3. अत्रापि, बाहुलकात् खश्। **वातन्धयः**=सर्पः।
4. 'दाधेट्सिशदसदो रुः' (3-2-159) इति ताच्छीलिको रुप्रत्ययः।
5. '**धः** कर्मणि ष्ट्रन्' (3-2-181) इति कर्मण्यर्थे ष्ट्रन्। षित्त्वात् स्त्रियां ङीष्। 'तत्र बाला धयन्त्येनामिति **धात्र्यु**पमातरि। भैषज्यार्थं दधत्येनामिति स्यादामलक्यपि॥' इति **प्र. सर्वस्वे**।
6. पुष्पशब्द उपपदे धातोरस्य खश्प्रत्ययविधानाभावात् पृषोदरादित्वेन वा, 'नाडी-मुष्ट्योश्च' (3-2-30) इत्यत्र अनुक्तसमुच्चयार्थकचकारेण वा साधुत्वमिति ज्ञेयम्। एवमेव **मुञ्जन्धय** इत्यादिष्वपि। **पुष्पन्धयः**=भ्रमरः। **कूलन्धयः**=नदी-वेगः। **मुञ्जन्धयः**=क्रिमिविशेषः। **आस्यन्धयः**=कामुकः।
7. क्षीरं धयतीति **क्षीरधाः**। 'आतो मनिन्—' (3-2-74) इति विट्।
8. '**आतो** युच्' (3-3-128) इति ईषदाद्युपपदेषु खलपवादो युच्।
9. 'उपसर्गे **घोः** किः' (3-3-92) इति किप्रत्यये, '**आतो** लोप इटि च' (6-4-64) इत्याकारलोपे रूपमेवम्।

A. 'किमत्र बहुना भजद्भवपयोधि**मुष्टिन्धयः**
त्रिविक्रम भवत्क्रमः क्षिपतु मङ्क्षु रङ्गद्विषः॥' अभीतिस्तवे 27.

B. 'श्रद्धालुं भ्रामरं **धारुं** सद्रुमद्रौ वद द्रुतम्॥' भ. का. 7. 21.

C. 'चक्राङ्गीमदपश्यतोहरचलच्छम्पासमुन्मेषणः
पुष्पत्केतकगन्धसिन्धुविलुठत्**पुष्पन्धय**न्धीकृतैः।' च. भारते 3. 53.